

מוֹטִיב

על שם ליאורה דיין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

מחול סוכני

יאיר בן־חור

גיליון 113

יוני 2024, סיון ה'תשפ"ד

גיליון 113 מתחיל...

שלום לכם,

גיליון זה של כתב העת מוטיב הוא גיליון מיוחד המוקדש כולו לזכרה של זהבה בן-חור (פרדו) שהלכה לעולמה לאחרונה. זהבה ז"ל (1938-2024) היא אימו של העורך הראשי והנקדן שלנו במוטיב, המשורר והסופר יאיר בן-חור.

הגיליון הזה המוקדש לזכר אימו של יאיר מורכב מקטעים שהוא כתב על תחושותיו בעקבות מותה ומחלתה. חלק מהקטעים נכתבו ממש לאחרונה ומופיעים כאן לראשונה.

יאיר הוא חלק בלתי נפרד מירחון מוטיב והוא מלווה את כתב העת מיזמו הראשון. אנחנו בצוות מוטיב קיבלנו את הבשורה בעצב רב ומשתתפים בצער הכבד של יאיר ומקווים שגיליון זה ייתן לו מעט מזור ונחמה, בתקווה לימים טובים יותר ומלאים ביצירה.

יאיר,

אוהבים אותך מאוד ומחזקים אותך בימים קשים אלו,

אלירי דיין, רובי גורדון, עמליה ויניק ורוזי גולן

ירחון "מוטיב" הוא כתב עת מקוון לעת עתה המתפרסם אחת לחודש.

כל גיליון יעסוק בנושא שהמערכת תבחר, ויפורסמו בו עשר יצירות.

העבודה בירחון מתבצעת בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתמלוגים כלשהם; בשליחת היצירה בירחון מתבצעת בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתמלוגים כלשהם; בשליחת היצירה לפרסום ממשר היוצר את אפשרות פרסומה בירחון, ולא יהיו ליוצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי-פרסום יצירתו בירחון.

ליאורה דיין ז"ל הייתה אוהבת אדם. אהבתה הגדולה ביותר הייתה למילה הכתובה ולקריאת ספרות ושירה, ואתם קראה עד סוף ימיה.

ירחון "מוטיב" נוסד לזכרה ונושא את שמה.

לְהִבֵּת הַגֵּר רוֹקֵדַת מִבְּעַד לְזָכוּכִית
אֶת שְׂמֵחָה עֲכָשׁוּ, רְגוּעָה וּמְשַׁחֲרֶרֶת.
כְּבִלֵי הַקִּיּוּם נִתְקוּ, יְסוּרֵי הַנֶּפֶשׁ נִשְׁלוּ
וְאֶת שְׂקָטָה עֲכָשׁוּ, שְׁלָנָה וּמֵאֲשַׁרֶת.
בְּצַעְדֵי מַחּוּל קְלָסִיִּים עוֹבְרֶת בֵּין עוֹלָמוֹת
בְּצַעְדֵי מַחּוּל מוֹדֵרְנִיִּים מְגִשִּׁימָה בִּי תְלוּמוֹת
שֶׁל גְּבֻרַת שְׁהִיא אֲדוֹן וְרִקּוּד שְׁהוּא תְלוּן
לְעֵבֶר אֶת הַסִּיּוּם בְּרִפּוּד.

* 30 במאי 2024, כ"ב באייר ה'תשפ"ד

יאיר בן־חור פרדות

היום שבו התזרת את נשמתך לבורא
הזה יום רגיל, שטוח וחולמני
לא יום להפחד.
ביום שבו התזרת את נשמתך לבורא
עולם פמנהגו נהג, קניות גדשו את המקור
לא יום להפחד.
שעות קלפז, נקות התעבו
ובליקה השלת מעליך סיים
נתזרת להפחד.

* 30 במאי 2024, כ"ב באייר ה'תשפ"ד

יאיר בן־חור אימא שלי

אִשָּׁה זְקֵנָה חוֹלְפֶת עַל סִיּוּיָה
וְאֲנִי כְּבָר נִפְרָדְתִּי מִמֶּנָּה מִזְמַן.
פְּרָדָה אֲרֵכָה וְנוֹשְׁכֶת
פְּרָדָה עֲמֻקָּה מִמִּשְׁכֶּת
כְּשֶׁהִפְרִידָה בֵּין רֹאשׁ לְגוּף.
אִשָּׁה זְקֵנָה פּוֹסְסֶת עַל סִיּוּיָה
וְלֹא זֹכֶרֶת שֶׁהִיא אִמָּא לְשִׁלִּי.

* 30 במאי 2024, כ"ב באייר ה'תשפ"ד

יאיר בן-חור מחול סופני

נהמוזיקה התנגנה בקצב מתחלף
טנגו רגוע עם מלאך המנות המחזי
סלואו צמוד, בלט חולמני.
נהאור התעמעם נאט התחלף באישר מתקלף
לצלילי פרהלוד קלסי מערב חולמני.

מלאך המנות השטני חבר מחול בוגדני
חבק את גופך בלפיתה חונקת אלימה
בקדנצה אכזרית ססרת מנוחה.

לאט התנתקת מסבלי חיים קצרת נשימה
מלאך המנות מוביל ברקוד סופני
הישר אל גרם המדרגות לקומה העליונה
עד נצאה מגופך הגרום כל הנשמה.
עד נגמרה שבוכה בתוכך המנגינה.

* 1 ביוני 2024, כ"ד באייר ה'תשפ"ד

יאיר בן־חור ריחוף

קלֶפֶת על פְּגֵי הַסַּיִם כְּרוּחַ סְעָרָה
וְלֹא תִיַת אוֹתָם.
כְּמוֹ סוּפָה רַחֲפֶתָ עַל פְּגֵי תַיִדָּה
וְלֹא נִשְׁמַתָּ אוֹתָם.

וְעִלְשׁוּ אֶת מְרַחֲפֶת בְּשָׁמַיִם
עַל כּוֹכַב אֶחָד קָטָן
שֶׁיאִיר אֶת דְּרָכָה אֶל הָעוֹלָם הַבָּא.

* 1 ביוני 2024, כ"ד באייר ה'תשפ"ד

יאיר בן-חור שלווה

את לשנה עכשיו
גופך גרדס ועיניך עצומות
לבך נדם ופניך אלומות
עצפות גוף, תשלוש נפש
זמן לפרש, עת לבטש
מנוחת הלוחמת, מנוחת הקביאה
נמנים אסוף שְלו עד עולם.

* 2 ביוני 2024, כ"ה באייר ה'תשפ"ד

יאיר בן־חור סוף חייו

ובדיוק כְּשֶׁנִּשְׁמָתָאֵת אֲוִיר הַפְּסָגוֹת
שֶׁל הַמְּנוּחָה וְהַנְּחָלָה –
בְּדִיוק אִז אֲבָדָת בְּרָגַע מְמוֹטָט אֶחָד
אֵת שְׁנֵי בְּכוֹרָיו –
וּמִסְּלוּל הַהִתְאַבְּדוֹת נִפְתַּח.

וְכֵן נִבְדָּת בְּמַדְרָגוֹת הַמַּגְדָּל
מְדָרְגָה־מְדָרְגָה
קוֹמָה אַחַר קוֹמָה
בְּהַדְרָגָה אִטִּית צוֹלֶקֶת
שֶׁבְּחָטָף עֵבְרָה לְמַהִירוֹת שְׂבָרִירִית הוֹרָגֶת
לְקָרִיסַת הַמַּפְעֵל שֶׁהִקְמֵת
עַד לַתְּחִיתָה, עַד לְמַרְתָּף וְהַבּוֹר
עַד לְסוֹף חַיָּיו.

* 2 ביוני 2024, כ"ה באייר ה'תשפ"ד

יאיר בן־חור

אימי

מעִינִיךָ הַקְּטָנוֹת
הַקְּרִיבָה אוֹרֵךְ הַסֵּם
וְשִׁמְעֵתִי בְּכִנְיֶךָ
אֵת עֲצָם הַנֶּפֶשׁ הַפְּגוּעָה.

מִגּוֹפֶךָ הַצָּנוּם
הַפְּגַנֵּת עֲזוּךָ בְּגִבּוֹרָה
וְרֵאִיתִי בְּעֵינַי
אֵת גְּדֹל אֱהָרָתְךָ הַעֲצוּמָה.

וּבְיָמַי לְשׁוֹעֲתָךָ נִשְׁמָתְךָ
שִׁמְרָתְךָ עַל רוּחְךָ אֵימָנָה
וְחִלַּשְׁתִּי בְּגוֹפִי
אֵת חֲזֶק תְּקוּמָתְךָ הַשְּׁפוּיָה.

וּבְלִילוֹת לְשׁוֹמְלֵט קוֹלְךָ
כָּאֲבֵת אֵת כְּאֲבִיךָ בְּשִׁתִּיקָה
וְטָעַמְתִּי אֶךְ בְּמַעַט
אֵת הַמֶּר לְשׁוֹשָׁאֵב אֱלִיךָ בְּדַמְעָה.

וְעִכְשָׁו הִנֵּה אַתָּה,
הַסְּדֵרֶת נִשְׁמָתְךָ,
חֵיוֹךְ לְשֵׁל לְבִיאָה
עוֹטֶף אֵת יְמִיךָ
וּמִשְׁקָה אֵת אֲדָמָתְךָ בְּשִׁמְחָה.

* 22 בנובמבר 2012, ה' בכסלו ה'תשע"ג

מה שלומך אימא? זה אני, יאיר, הבן שלך. הכול בסדר? אני בסדר, את יודעת, חי. עובד, נח... כרגיל. אין משהו חדש. החלמתי מהניתוח וחזרתי לעבוד. מרגיש טוב.

מה את עושה? יופי, תמשיכי לצפות בטלוויזיה. ערוץ 24, אני יודע. מה יש שם עכשיו? אני עוד זוכר שפעם אהבת לצפות בנינג'ה והיינו צוחקים מהשם הזה. כמה צחקנו פעם... מכל שטות. זוכרת את "מי זה פה, מי זה פה?" שהיית אומרת לי בכל פעם שהייתי מצלצל? כמה צחוקים עשינו.

הם לך בבית? כי בחוץ גשום, קר מאוד. שרה דואגת לך? יופי, את אוכלת? שותה? שמעתי שהיית היום בקניון, שוב אכלת גלידת וניל? היה טעים? נהנית?

את שומעת אימא, יש איזה לקוח נודניק, לא מפסיק לשגע אותי בטלפון. כשיבין מה הוא רוצה שיעדכן אותי, כי אני ממש לא מבין, את מבינה? איזה כיף לשמוע שאת צוחקת.

את זוכרת את ראומה המנהלת לשעבר של המועדון? כמה אהבת ללכת למועדון, זוכרת? הם בטח מתגעגעים אלייך, אימא. גם אני מתגעגע. בואי, נשמע יחד מוזיקה ישנה שאת אוהבת, הדודאים? שושנה דמארי? יופי, אימא, שירי איתי. מדהים שאת זוכרת חלק מהמילים... בואי נשיר את יצאנו אט, את זוכרת שזה השיר הראשון שלימדת אותי לנגן באורגן הישן? מאז היו הרבה אורגנים וגם פסנתר חשמלי אחד. מה יצאנו את? הוא לא יודע עברית, שאומרים יצאנו אנהנו? איזה כיף לשמוע אותך צוחקת... תמשיכי לצחוק כל הזמן, עד... עד הסוף.

בשבוע הבא אני יוצא לנופש בחו"ל, אימא. כן, הרבה זמן לא הייתי בנופש, אני מרגיש שאני זקוק לזה כמו אוויר לנשימה, חייב להתאוורר קצת, להשתחרר ולפתוח את הראש. רוצה לדעת לאן אני טס, אימא? אז אגיד לך אפילו שאת לא שואלת, אני טס לנופש בליסבון פורטוגל. אני משוגע על ליסבון, מקום מהמם. יוצא עם חבר, לא לבד. הוא ישמור עליי. יודעת לכמה זמן? לשבועיים, שבועיים בליסבון ובפורטו. אבל אל תדאגי, אני אתקשר גם משם ונדבר לפחות פעם ביום. יודעת מה? אקנה לך מתנה, מה תרצי שאקנה לך אימא? שוקולד טעים? מגנט תרנגול למקרר?

ואם כבר מתנות, את יודעת שהיום יש לי יום הולדת? היום אני מחליף קידומת, אימא, יודעת בן כמה אני? כבר לא ילד, בן חמישים. כן, אימא, מי היה מאמין שאגיע לגיל הזה אה? בן הזקונים שלך הפך לבן של זקנים והזדקן בעצמו. אבל אומרים שחמישים זה השלושים החדש. מי אני שאתוכח איתם... איזה כיף לשמוע אותך צוחקת. מרחיב את הלב.

נו, מה תקני לי ליום ההולדת, אימא? בכל זאת, המישים להיווסדי... לא הולך ברגל. תמשיכי לצחוק, אני אמשיך להצחיק אותך כי... כי זה מה שנשאר לי לעשות, אימא יקרה שלי שכבר לא ממש איתי, רק בגוף שלך... אז אני מחכה למתנה ממך, אני רוצה שתחייכי ותשמחי ושלא תפסיקי לצחוק, זו תהיה המתנה המושלמת מבחינתי, בסדר? תצחקי הרבה ועוד יותר, עד הסוף.

איך בדירה החדשה? מצטער שעדיין לא יצא לי לבקר, מבטיח לבוא אחרי הנופש. זוכרת שאני יוצא לנופש בשבוע הבא? בליסבון, כן.

אני שמח ששרה שוב צובעת לך את השיער. הלבן הזה ממש לא מתאים לך. שמעתי שחזרת לחינה שאהבת כל כך... הרבה יותר טוב מצבע לשיער. את נראית יפה ככה, טבעית. נורמלית. כמעט אפשר לשכוח שאת דמנטית.

שרה אומרת שאת כמעט לא אוכלת, אימא, לא טוב. את חייבת לאכול, אפילו קצת, את חייבת להתחזק. בשבילי תאכלי כל יום עוד כמה ביסים, טוב? מבטיחה? רוצה שנעשה שיחת ועידה עם אבא? מתקשר אליו... הוא לא עונה לי, לא נורא. צודקת, הוא בטח ירד למטה לבדוק את האוטו, הוא תמיד היה מאוהב במכוניות שלו. מחר נעשה שיחת וידאו בטלפון של ניצן. את זוכרת את ני... נכון, היא הבת שלך... את אימא שלה כמו שאת אימא שלי... אז נעשה מחר שיחת וידאו? שגם תראי אותי ואוכל להצחיק אותך עוד יותר. אוי, כמה שאני מתגעגע לאימא שכבר אין לי ולא תהיה לי...

טוב אימא, אני חייב לסיים, הלקוח הנודניק לא מפסיק לצלצל. אתקשר שוב מאוחר יותר. מבטיח. כשאני מבטיח אני מקיים. תבטיחי לי שלא תפסיקי לצחוק, צחוק יפה לבריאות – נכון, איזה יופי שהשלמת לבד את המשפט – תצחקי כל יום. עד הסוף.

היא נשמה נשימות אחרונות במיטה הצמודה לקיר. היא לא ידעה את נפשה מאושר. סוף כל סוף תחזיר נשמתה לבורא. שמחתה לא ידעה מנוח. היגון, הסבל, הדמעות, החיים הארוכים שהיו מנת חלקה – כל אלה יגיעו לסיומם הטוב ממש בקרוב. חיוך מתוק על שפתיה. ניצחת! לחשה וצנחה לה מהעולם הזה.

וכשרוחה נאספה היא צמחה וריחפה מעל מיטת חולייה. הד"ר בראון כיסה את פניה, "שעת המוות: 23:45", קבע. מוות? חשבה לעצמה, מוות? הרי רק עכשיו אני מתחילה לחיות...

ערפילים מפויחים ממוות התפזרו באחת, גופה קל כנוצה ובלוי שהרגישה התאדה ונעלם. אור לבן בהיר קידם את פניה וענני גובה עטויים הילה אפפו לפתע מכל עבריה מלווים את דרכה אל חייה החדשים־ישנים. יכלה להרגיש סביבה בנוכחות מסתורית, כמו אלוהית, עוטפת בחמימות אבהית כמו מגינה עליה מכל עברה האכזר. מעתה והלאה, היא ידעה, שלווים וטובים יהיו חייה, נטולי דאגות, חסרי צרות ונעזרי רוע ואכזריות. שלוות נפש עמוקה ריחפה־התעופפה סביב הווייתה, כיסתה אותה באהבת איך־סוף, בשקט מוגן ורוגע.

לפתע חשה מגע רופף, נגיעה קלה רוחפת על מהותה. בימים רגילים הייתה נבהלת, נרתעת לאחור ומחשבת צעדיה למנוסה, אבל עכשיו דבר לא הפריע לה, מאום לא הפחיד אותה וכלום לא גרם לה בעתה ואימה. חשה בטוחה, שום דבר לא יזיק לה יותר. הפנתה מבט מחויך והחלה מרחפת לכיוון האצבע המורה שכיוונה את דרכה. גן עדן קסום נפרס למרגלותיה, מוקף שדות מלבליים, עצי פרי בשלים וכל מנה שהווייתה משדרת ולו לשברירי שנייה מונחת לפניה ומופיעה לפקודתה. עושר קולינרי מהעולם הבא.

סוף־סוף מצאה מרגוע, סוף כל סוף הגיעה למנוחה ולנחלה, יצאה מעבדות משועבדת לחיים של אחרים אל חירות אמיתית, מבורכת וברוכה של חייה־שלה. האלימות הקשה שעברה נשכחה ופגה, המחלה הקשה, הפצעים והצלקות – הכול פס, כלה, עבר מן העולם. מה שהיה היה כלא היה, נבלע והתאדה באוויר הרעיל של חייה הקודמים. כעת האוויר צלול, נקי, בריא, עשיר במלאכי מרום טובים, בחיידקים מבריא גוף ונפש אף שהגוף בביתה החדש לא קיים עוד. רוחה איתנה, הנחת שורה עליה, נחת רוח קסומה. היא חיה את ההווה, את הקורה כעת ועכשיו כאן ובכל מקום בחיי הנצח שלה המספקים לה כל שחשקה בו, והיא רוחפת־אופפת בתוכם בוטחת ובטוחה.

מייסד: אלירן דיין
עורך אחראי ונקדן: יאיר בן־חור
עורכים: אלירן דיין, יאיר בן־חור, רובי גורדון, עמליה ויניק, רוזי גולן
עיצוב גרפי: אלירן דיין

motiv-magazine.co.il

info@motiv-magazine.co.il

facebook.com/motiv.magazine

bit.ly/motiv-whatsapp

bit.ly/motiv-youtube

[מוטיב \(כתב עת\)](https://he.wikipedia.org/wiki/מוטיב_(כתב_עת))
[he.wikipedia.org/wiki/מוטיב_\(כתב_עת\)](https://he.wikipedia.org/wiki/מוטיב_(כתב_עת))

instagram.com/motiv.magazine

יישומון "מוטיב" זמין להורדה חינם

